

LESSON 1

BIHARI AND SIHARI

ਬਿਹਾਰੀ ਸਿਹਾਰੀ

BIHARI ੀ
"ee" as in seen

SIHARI ਿ
"i" as in sin

A. Here are six Panjabi letters easy to remember:

ENGLISH	PANJABI	DESCRIPTION(for recording memory)
H	ਹ	Haha. The Hook shape of the letter connects it with the sound H.
R	ਰ	Rara. Close the bottom gap of ਹ.
N	ਨ	Nanna. Being similar to an outline of the Nose, it brings the image of N.

Before proceeding further, take a couple of minutes to write these letters in your notebook.

ਹ ਰ ਨ

You may pronounce them as "ha", "ra" and "na" if convenient. Read them twice, backwards and forwards, to relate in your mind their shapes with their sounds. When you can identify these letters, proceed with the next three, they are equally easy.

ENGLISH	PANJABI	DESCRIPTION (for recording in memory)
M	ਮ	Mamma. Two standing lines connected in the middle.
S	ਸ	Sassa. S for stop. Stop the top of ਮ to make it ਸ
T	ਟ	Tainka. Try, it is a mirror image of number 5.

Write these letters and read them three or four times to memorize them.

B. Vowels: BIHARI and SIHARI

This candy cane-like vowel produces the sound of "ee" when it comes after the letter, i. e. it is on the right side of the letter. It is called "BIHARI". You may, to begin with, name it *candy-cane right*.

When it is on the left side of the letter, it sounds like "i" and is called "SIHARI". You may, to begin with, name it *candy-cane left*.

It may be noted that in both cases, the head of the vowel faces the letter to which it is assigned.

Here are some examples:

1. BIHARI	Pronunciation
"See" ਸੀ	Sassay Noon Bihari, See
"Tea" ਟੀ	Tainkay Noon Bihari, Tea
"Nee" ਨੀ	Nannay Noon Bihari, Nee
"He" ਹੀ	Hahay Noon Bihari, He
"Re" ਰੀ	Raray Noon Bihari, Re
"Me" ਮੀ	Mammay Noon Bihari, Me

Now it is easy for you to read words involving these six consonants and the vowel BIHARI (*cand-cane right*).

1. Heat	ਹੀਟ	7. Meat	ਮੀਟ
2. Ream	ਰੀਮ	8. Seat	ਸੀਟ
3. Neat	ਨੀਟ	9. Seen	ਸੀਨ
4. Niece	ਨੀਸ	10. Seam	ਸੀਮ
5. Neem	ਨੀਮ	11. Team	ਟੀਮ
6. Mean	ਮੀਨ	12. Teen	ਟੀਨ

Before you proceed further, write the above 12 Panjabi words in your notebook and read them twice. Of course, refer to your primer whenever you need help. When you can read them fluently, proceed further.

II. SIHARI

1. Hit	ਹਿਟ	6. Miss	ਮਿਸ
2. Him	ਹਿਮ	7. Mit	ਮਿਟ
3. Rin	ਰਿਨ	8. Sit	ਸਿਟ
4. Rim	ਰਿਮ	9. Sin	ਸਿਨ
5. Nit	ਨਿਟ	10. Tin	ਟਿਨ

Try to read them up and down without looking at the English words. Write the Panjabi words in your notebook. Read all the 22 words from your notebook at least five times or till you can do it comfortably.

EXERCISE

A. Write on your notebook the following words (Panjabi only) in pairs and read them to understand the difference between the sounds of BIHARI and SIHARI. When needed, you may get assistance from the English words.

1. ਸਿਟ, ਸੀਟ	ਸਿਨ, ਸੀਨ	ਮਿਟ, ਮੀਟ
2. ਹਿਟ, ਹੀਟ	ਟਿਨ, ਟੀਨ	ਮਿਸ, ਮੀਸ
3. ਮਿਨ, ਮੀਨ	ਹਿਮ, ਹੀਮ	ਟਿਮ, ਟੀਮ
4. ਸਿਮ, ਸੀਮ	ਨਿਮ, ਨੀਮ	ਨਿਸ, ਨੀਸ
1. Sit, Seat	Sin, Seen	Mit, Meat
2. Hit, Heat	Tin, Teen	Mis, ----
3. Min, Mean	Him, ----	Tim, Team
4. ----, Seam	----, Neem	----, Niece

B. Now you are ready to practice the use of two vowels in the same word.

1. ਮੀਨ, ਮੀਨੀ	ਟੀਨ, ਟੀਨੀ	ਮਿਟ, ਮਿਟੀ
2. ਸਿਟ, ਸਿਟੀ	ਮੀਟ, ਮੀਟੀ	ਸੀਟ, ਸੀਟੀ
1. Mean, Mini	Teen, ----	Mit, ----
2. Sit, City	Meat, Meaty	Seat, ----

Write the above Panjabi words in your notebook.

On your own, you may try to write in Panjabi more such words by using one or both of the vowels. You will enjoy your freshly acquired skill of being able to write many Panjabi words. Congratulations for the first successful day. Well begun is half done. Here are some more examples.

ਨੀਰ	ਹੀਰ	ਮੀਰ	ਟੀਰ	ਸੀਰ
ਟੀਸੀ	ਸੀਸੀ	ਨੀਨੀ	ਟੀਰੀ	ਸਿਰੀ

LESSON II

LANV AND DO-LANVAN

ਲਾਂਵ - ਦੋਲਾਂਵਾਂ

LANV

(slash)

"a" as in "Rate"

DO-LANVAN

(double-slash)

"a" as in "Rat"

REVISION: Read the previous chapter to refresh your memory of the shape of the words and their sounds. Keep the English words covered.

The letters already learned are:

ਹ ਰ ਨ

Hay ਹੇ

Ray ਰੇ

Nay ਨੇ

ਮ ਸ ਟ

May ਮੇ

Say ਸੇ

Tay ਟੇ

A: NEW LETTERS

ENGLISH

PANJABI

DESCRIPTION

Ph (F)

ਫ

Phapha. Put a loop at the base of ਟ

P

ਪ

Pappa. P for pan, think of pan with handle.

ENGLISH	PANJABI	DESCRIPTION
K	ਕ	Kakka. Very much like ਚ with leg.
D	ਡ	Dadda. The shape of 3 with loop at the bottom.

ਡੇ
Day

ਪੇ
Pay

ਕੇ
Kay

ਫੇ

B. Use of Vowels: Lanv, Do-Lanv

Practice reading of single and double slash words.

I. SINGLE SLASH -LANV

1. ਫੇਕ	ਟੇਕ	ਮੇਕ	ਡੇਟ	ਰੇਡ	ਮੇਡ
2. ਕੇਸ	ਮੇਸ	ਪੇਸ	ਰੇਸ	ਸੇਫ	ਫੇਸ
3. ਕੇਮ	ਨੇਮ	ਫੇਮ	ਟੇਮ	ਸੇਮ	ਸੇਨ
1. Fake	Take	Make	Date	Raid	Made
2. Case	Mace	Pace	Race	Safe	Face
3. Came	Name	Fame	Tame	Same	Sane

II. DOUBLE SLASH - DO-LANVAN

1. ਸੈਪ	ਹੈਪ	ਨੈਪ	ਕੈਪ	ਮੈਪ	ਟੈਪ
2. ਪੈਕ	ਹੈਕ	ਸੈਕ	ਡੈਮ	ਰੈਮ	ਸੈਮ
1. Sap	Hap	Nap	Cap	Map	Tap
2. Pack	Hack	Sack	Dam	Ram	Sam

C. For becoming familiar with the use of single and double slash sounds read the following pairs of words.

1. ਚੇਟ, ਚੈਟ	ਫੇਟ, ਫੈਟ	ਹੇਟ, ਹੈਟ	ਮੇਟ, ਮੈਟ
2. ਮੇਨ, ਮੈਨ	ਪੇਨ, ਪੈਨ	ਚੇਨ, ਚੈਨ	ਕੇਨ, ਕੈਨ
3. ਫੇਨ, ਫੈਨ	ਪੇਡ, ਪੈਡ	ਮੇਡ, ਮੈਡ	ਫੇਡ, ਫੈਡ
4. ਚੇਕ, ਚੈਕ	ਸੇਕ, ਸੈਕ	ਸੇਮ, ਸੈਮ	ਡੇਮ, ਡੈਮ

1. Rate, Rat	Fate, Fat	Hate, Hat	Mate, Mat
2. Main, Man	Pain, Pan	Rain, Ran	Cane, Can
3. Fain, Fan	Paid, Pad	Maid, Mad	Fade, Fad
4. Rake, Rack	Sake, Sack	Same, Sam	Dame, Dam

D. Now it would be easy for you to practice the use of SLASH on both letters.

ਮੇਰੇ ਡੇਰੇ ਨੇਰੇ ਪੇਕੇ ਮੇਕੇ ਟੇਕੇ ਪੇਟੇ ਟੇਰੇ
ਪੈਰੇ ਪੈਸੇ ਮੈਕੇ ਕੈਸੇ

EXERCISE

1. Write all the Panjabi words in your notebook and then read them aloud. Where needed, refer to your Primer. Write more Panjabi words on your own.

2. Practice reading following words having two different vowels.

i.	ਹੈਪੀ Happy	ਮੈਰੀ Marry	ਕੈਰੀ Carry	ਫੈਰੀ Ferry	ਕੈਸੀ ----
	ਪੈਨੀ Penny	ਮੈਨੀ Many	ਡੈਮੀ Demi	ਸੈਮੀ ----	ਰੇਨੀ Rainy

ii.	ਹੀਰੇ ਡੇਰੀ	ਮੀਰੇ ਫੇਰੀ	ਕੀਰੇ ਮੇਰੀ	ਫੀਰੇ ਕੇਰੀ	ਪੀਸੇ ਮੇਟੀ	ਪੀਡੇ ਪੇਟੀ
-----	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

iii.	ਕਿਸੇ	ਕਿਨੇ	ਸਿਰੇ	ਨਿਰੇ	ਫਿਰੇ	ਕਿਰੇ
------	------	------	------	------	------	------

iv.	ਹਿਰਨ	ਹਿਰਨੀ	ਫਿਰਨੀ	ਸਿਫਰ	ਫਿਕਰ	ਕਿਰਮ
-----	------	-------	-------	------	------	------

LESSON III

MUKTA and KANNA

ਮੁਕਤਾ - ਕੰਨਾ

MUKTA □

No vowel

KANNA □[†]

"a" as in car

REVISION: Read the previous chapter to refresh your memory of the shape and sound of the words. The letters already learned are.

ਹ ਟ ਰ ਮ ਸ ਨ
ਫ ਖ ਕ ਡ

A. NEW LETTERS

ENGLISH	PANJABI	DESCRIPTION
B	ਬ	Babba, it is the mirror image of B.
L	ਲ	Lalla. ਨ with split base of nose (May develop your own correlation.)
V(W)	ਵ	Wava. Looks like "W" tilted to right side.

B. Use of Vowels: Mukta and Kanna

I. MUKTA means free, unattached, without any vowel. In English vowel is needed to connect the two consonants as in SIR, HER OR BURR but without giving its vowel sound; in such cases no vowel is used in Panjabi.

For example:

ਸਰ	ਫਰ	ਪਰ	ਹਰ	ਵਰ	ਬਰ
Sir	Fir	Per	Her	Were	Burr

Here are some more Panjabi words.

ਡਰ ਕਰ ਕਲ ਹਲ ਪਲ ਫਲ ਬਲ ਮਲ ਟਲ

II. KANNA is a short hanging line after the letter and is pronounced as "a" in car.
Here are some examples:

ਕਾਰ ਪਾਰ ਟਾਰ ਬਾਰ ਮਾਰ ਫਾਰ ਵਾਰ ਹਾਰ
Car Par Tar Bar Mar Far War ----

Read the following pairs of Panjabi words. Write as many more words as you can think of.

1. ਪਲ	ਪਾਲ	4. ਕਲ	ਕਾਲ	7. ਮਨ	ਮਾਨ
2. ਕਰ	ਕਾਰ	5. ਬਲ	ਬਾਲ	8. ਟਪ	ਟਾਪ
3. ਹਲ	ਹਾਲ	6. ਨਲ	ਨਾਲ	9. ਹਰ	ਹਾਰ

Read words with single and repeated vowels.

1. ਬਲ	ਬਾਲਾ	5. ਮਾਸ	ਮਾਸਾ
2. ਪਾਲ	ਪਾਲਾ	6. ਕਾਲ	ਕਾਲਾ
3. ਨਾਲ	ਨਾਲਾ	7. ਹਾਰ	ਹਾਰਾ
4. ਮਾਲ	ਮਾਲਾ	8. ਕਾਰ	ਕਾਰਾ

EXERCISE

Write these Panjabi words in your notebook and read them. Make more words with one or two KANNAS. You may refer to the Primer to write the words. Learn to read them freely and quickly.

REVIEW

Practice reading and writing the following words and become familiar with the sound and the shape of the letters as well as of the vowels already studied.

A	ਹਟ	ਹਾਟ	ਹਿਟ	ਹੀਟ	ਹੇਟ	ਹੈਟ
	ਸਪ	ਸਾਪ	ਸਿਪ	ਸੀਪ	ਸੇਪ	ਸੈਪ
	ਹਲ	ਹਾਲ	ਹਿਲ	ਹੀਲ	ਹੇਲ	ਹੈਲ
	ਮਨ	ਮਾਨ	ਮਿਨ	ਮੀਨ	ਮੇਨ	ਮੈਨ
	ਨਕ	ਨਾਕ	ਨਿਕ	ਨੀਕ	ਨੇਕ	ਨੈਕ
	ਕਟ	ਕਾਟ	ਕਿਟ	ਕੀਟ	ਕੇਟ	ਕੈਟ
	ਸਫ	ਸਾਫ	ਸਿਫ	ਸੀਫ	ਸੇਫ	ਸੈਫ
	ਵਰ	ਵਾਰ	ਵਿਰ	ਵੀਰ	ਵੇਰ	ਵੈਰ
	ਲਟ	ਲਾਟ	ਲਿਟ	ਲੀਟ	ਲੇਟ	ਲੈਟ
	ਬਲ	ਬਾਲ	ਬਿਲ	ਬੀਲ	ਬੇਲ	ਬੈਲ
	ਡਰ	ਡਾਰ	ਡਿਰ	ਡੀਰ	ਡੇਰ	ਡੈਰ
	ਫਨ	ਫਾਨ	ਫਿਨ	ਫੀਨ	ਫੇਨ	ਫੈਨ

B	ਕਾਕਾ, ਕਾਕੇ	ਕਾਕੀ, ਕੇਕ	ਬਾਬਾ, ਬਾਬੇ	ਬੀਬੀ, ਬੇਬ
	ਪਾਪਾ, ਪਾਪੇ	ਪਾਪੀ, ਪੇਪ	ਮਾਮਾ, ਮਾਮੇ	ਮਾਮੀ, ਮੇਮ
	ਸਾਡਾ, ਸਾਡੇ	ਸਾਡੀ, ਸੇਟ	ਸਾਫਾ, ਸਾਫੇ	ਸਾਫੀ, ਸੇਫ
	ਪਾਸਾ, ਪਾਸੇ	ਪਾਸੀ, ਪੇਸ	ਕਾਲਾ, ਕਾਲੇ	ਕਾਲੀ, ਕੇਲ

C ਹਰ ਹਰ ਕਰ। ਟਰ ਟਰ ਨਾ ਕਰ। ਹਰ ਸਮੇ ਨਾਮ ਰਟ। ਹਰੀ ਹਰੀ
ਕਰ। ਪਾਪ ਨਾ ਕਰ। ਨਾ ਡਰ, ਨਾ ਫਿਕਰ ਕਰ, ਰਾਮ ਸਿਮਰ। ਹਰੀ ਹਰ
ਵੇਲੇ ਪਾਸ ਹੈ। ਕਾਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ। ਬਾਬਾ ਹਰੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰ।

ਕਾਲੀ ਹਾਕੀ ਕਿਸ ਪਾਸ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਕਾਲੀ ਹਾਕੀ ਨਹੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਪਾਸ
ਪੀਲੀ ਰਸੀ ਹੈ। ਕਾਲੀ ਹਾਕੀ ਕਾਕੇ ਪਾਸ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਬਾਬੇ ਵਾਲੀ
ਹਾਕੀ ਹੈ। ਕਾਕਾ ਪੇਪਰ ਨਾ ਲੈ। ਕਾਕਾ ਕਾਰ ਮੈਲੀ ਹੈ, ਕਾਕਾ ਕਾਰ ਸਾਫ
ਕਰ। ਕਾਕਾ ਕਾਰ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਪੈਰ, ਕਨ, ਨਕ ਸਾਫ ਕਰ।

ਮਟਰ ਹਰੇ ਸਨ। ਫਲ ਲਾਲ ਸੀ। ਮਸਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਰਲੇ ਨਹੀ ਸੀ।
ਸਾਰਾ ਰਸ ਨਾ ਪੀ। ਮਸਟ ਰਹਿ। ਆਰਾਮ ਕਰ ਬਕ ਬਕ ਨਾ ਕਰ।

ਮੇਰੀ ਸਾਰੀ ਕਲਾਸ ਨੇਕ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਫੀਸ ਵੀਹ ਡਾਲਰ ਮਹੀਨਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ
ਕਾਪੀ ਲੈਕੇ ਪਰੇ ਨਾ ਫਿਰ। ਬਾਲ ਨਾ ਲੈ, ਸਾਰੇ ਬਾਲ ਮੇਰੇ ਹੀ ਹਨ।

ਪਾਲੀ ਸਾਡੀ ਮਾਸੀ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਸਾਡਾ ਹਾਲੀ ਹੈ। ਨਾਨਾ ਸਾਡਾ ਮਾਲੀ ਹੈ।
ਮਾਮਾ ਸਾਡਾ ਮੇਲੀ ਹੈ। ਵੀਰ ਮੇਰਾ ਬੇਲੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਬੀਬੀ ਮਾਸੀ ਨਾਲ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਪੈਰ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਵਲ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਵਲ ਹੈ। ਕਾਕਾ
ਸਿਰ ਨਾ ਫੇਰ। ਵੀਰ ਸਾਰੀ ਡਾਕ ਲੈ ਲੈ। ਕਾਕੀ ਪੈਰ ਨਾ ਹਿਲਾ।

ਬੀਬੇ ਕਾਕੇ ਕੇਸ ਮੈਲੇ ਨਾ ਕਰ। ਵਾਲ ਵਾਹ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਪਟਕਾ ਲਪੇਟ
ਲੈ। ਮੇਰਾ ਸਾਫਾ ਕਿਸ ਪਾਸ ਹੈ। ਕਾਕੀ ਲਕੀਰ ਨਾਲ ਰਹਿ, ਪੈਰ ਟੇਡਾ ਨਾ
ਕਰ।

ਬਾਬੇ ਨੇ ਕਾਕੇ ਨਾਲ ਸੈਰ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਮਾਸੀ ਪਾਸ ਹੈ। ਕਾਕੀ ਮਾਮੀ ਨਾਲ ਹੈ। ਮਾਮੀ ਦੀ ਸੀਟ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਕਾਕੀ ਸੀਟ ਸਾਫ ਕਰ। ਵੀਰ ਪਾਸੇ ਨਾ ਮਾਰ, ਟਿਕ ਕੇ ਰਹਿ। ਫਾਰਮ ਵਾਲਾ ਬੈਲ ਕਾਲਾ ਹੈ। ਬੈਲ ਸਾਡਾ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਬਕਰੀ ਬੇਰੀ ਹੇਠਾਂ ਹੈ। ਕਾਕਾ ਬਰਫੀ ਕੈਸੀ ਸੀ। ਮਾਮਾ ਮੇਰੀ ਮਾਲਾ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਹੈ। ਨਾਨਾ ਨਿਕੇ ਨਿਕੇ ਕੀੜੇ ਨਿਕਲੇ ਹਨ। ਪਾਪਾ ਨੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ ਹੈ।

LESSON IV

HORHA AND KANAURHA
ਹੋੜਾ - ਕਨੌੜਾ

HORHA

"O" as in "Rode"

KANAURHA

"O" as in "Rod"

REVISION: Read the previous chapter to refresh your memory of the shape of the words and their sounds.

ਹ ਟ ਰ ਮ ਸ ਨ
ਫ ਪ ਕ ਡ ਬ ਲ ਵ

A. NEW LETTERS

ENGLISH	PANJABI	DESCRIPTION
G	ਗ	Gagga, ਗ with a line on the side.
J	ਜ	Jajja, funny chair with a top. (May develop your own correlation)

B. VOWELS

I. To understand their use, read the following words row wise and column wise.
HORHA

1. ਗੋਲ	ਪੋਲ	ਹੋਲ	ਰੋਲ	ਮੋਲ	ਸੋਲ
2. ਡੋਲ	ਕੋਲ	ਲੋਫ	ਲੋਮ	ਲੋਰ	ਲੋਡ
3. ਮੋਰ	ਸੋਰ	ਮੋਨ	ਰੋਮ	ਹੋਮ	ਬੋਨ

1. Goal	Pole	Hole	Role	Mole	Sole
2. Dole	Coal	Loaf	Loam	Lore	Load
3. More	Soar	Moan	Roam	Home	Bone

KANAURHA

1. ਮੋਕ	ਰੋਕ	ਸੌਕ	ਜੌਬ	ਗੋਡ	ਮੌਬ
2. ਰੋਬ	ਸੌਬ	ਪੌਡ	ਨੌਡ	ਰੋਡ	ਲੋਟ
3. ਲੋਗ	ਡੋਗ	ਲੌਜ	ਕੌਲ	ਬੋਲ	ਲੌਕ

1. Mock	Rock	Sock	Job	God	Mob
2. Rob	Sob	Pod	Nod	Rod	Lot
3. Log	Dog	Lodge	Call	----	Lock

C. For becoming familiar with the use of HORHA and KANAURHA read the following pairs of words:

1. ਰੋਡ, ਰੋਡ	ਮੋਡ, ਮੋਡ	ਕੋਡ, ਕੋਡ	ਨੋਟ, ਨੋਟ
2. ਕੋਟ, ਕੋਟ	ਗੋਟ, ਗੋਟ	ਪੋਕ, ਪੋਕ	ਲੋਬ, ਲੋਬ
3. ਕੋਰ, ਕੋਰ	ਸੋਪ, ਸੋਪ	ਸੋਕ, ਸੋਕ	ਮੋਪ, ਮੋਪ

1. Road, Rod	Mode, Mod	Code, Cod	Note, Not
2. Coat, Cot	Goat, Got	Poke, Pock	Lobe, Lob
3. Core, Kaur	Soap, Sop	Soak, Sock	Mope, Mop

EXERCISE

Write Panjabi words in your notebook and learn to read them fluently. Write more Panjabi words. Here are some examples:

ਮੋਰ ਜੋਰ ਹੋਰ ਪੋਰ ਮੌਰ ਟੌਰ ਕੌਰ ਹੌਲ

LESSON V

AUNKAR AND DO-AUNKAR
ਐਂਕੁਰ ਦੋ-ਐਂਕੁਰ

AUNKAR
"U" as in "Put"

DO-AUNKAR
"oo" as in "Boot"

REVISION: Review the previous chapter.

ਹ ਰ ਨ ਮ ਸ ਟ
ਫ ਪ ਕ ਡ ਗ ਬ ਲ ਜ ਵ

A. NEW LETTERS:

ENGLISH	PANJABI	DESCRIPTION
CH	ਚ	Chacha. It is like ਚ with a loop in the corner.
Y	ਯ	Yaiya. Unique shape.

B. Read the following words carefully. You will need the help of a guide for correct pronunciation.

1. ਲੁਕ	ਬੁਕ	ਹੁਕ	ਕੁਕ	ਫੁਲ	ਪੁਲ
2. ਫੁਟ	ਨੁਕ	ਟੁਕ	ਵੁਡ	ਕੁਡ	ਹੁਡ
1. Look	Book	Hook	Cook	Full	Pull
2. Foot	Nook	Took	Wood	Could	Hood

1. ਲੂਟ	ਬੂਟ	ਹੂਟ	ਕੂਟ	ਫੂਲ	ਪੂਲ
2. ਰੂਟ	ਕੂਲ	ਰੂਲ	ਵੂਲ	ਰੂਮ	ਫੂਡ
1. Loot	Boot	Hoot	Coot	Fool	Pool
2. Root	Cool	Rule	Wool	Room	Food
ਚੁਪ	ਚੁਕ	ਚੁਗ	ਯੁਗ	ਯੁਵ	ਸੁਚ
ਚੂਰ	ਚੂਸ	ਚੂਪ	ਸੂਚ	ਕੂਚ	ਪੂਚ
ਪੂਰ	ਨੂਰ	ਬੂਰ	ਸੂਲ	ਕੂਪ	ਲੂਟ
ਕੁਲੀ	ਪੁਲੀ	ਚੁਲੀ	ਮੁਨੀ	ਪੁਰੀ	ਬੁਰੀ
ਚੂਰੀ	ਚੂਲੀ	ਚੂਹੀ	ਚਾਕੂ	ਬਾਪੂ	ਬਾਬੂ

EXERCISE

Rewrite all Panjabi words in your notebook and read them.

LESSON VI

CONSONANT - VOWEL

ੳ ਆ ਏ. These are unique letters and they go with specific vowels only.

REVISION: Read the previous chapter. Practice the use of vowels learnt so far.

ਸਰ ਸਾਰ ਸਿਰ ਸੀਰ ਸੁਰ ਸੂਰ ਸੇਰ ਸੈਰ ਸੌਰ ਸੌਰ

ਚਰ ਚਾਰ ਚਿਰ ਚੀਰ ਚੁਰ ਚੂਰ ਚੇਰ ਚੈਰ ਚੌਰ ਚੌਰ

These three letters are designed to carry only specific vowels with them.
They will ALWAYS have ONE of the vowels mentioned below.

ੳ	Urha	ੳ	ਊ	ਓ (ੳ with Horha)
ਅ	Arha	ਅ	ਆ	ਐ ਔ
ੲ	Eerhee	ੲ	ਈ	ਏ

The vowel sets:

I.	us ਅਸ	aas ਆਸ	is ਇਸ	ees ਈਸ	us ਉਸ	oos ਊਸ
	acc ਏਸ	as ਐਸ	oas ਓਸ	oss ਔਸ		
	un ਅਨ	aan ਆਨ	in ਇਨ	een ਈਨ	un ਉਨ	oon ਊਨ
	ain ਏਨ	an ਐਨ	own ਓਨ	on ਔਨ		

Here are some more Panjabi words:

ਅਜ ਆਜ	ਇਲ ਈਲ	ਉਚ ਊਚ	ਏਡ ਐਡ
ਓਰ ਔਰ			

ਅਕ ਆਕ	ਇਕ ਈਕ	ਉਠ ਊਠ	ਏਕ ਐਕ
ਓਕ ਔਕ			

ਅਰ ਆਰ	ਇਟ ਈਟ	ਉਪ ਊਪ	ਏਟ ਐਟ
ਓਟ ਔਟ			

II ਬਾਬਾ ਬਾਬੇ ਬੇਬੇ ਬੀਬੀ ਚਾਚਾ ਚਾਚੇ ਚਾਚੀ ਚੀਚੀ
ਨਾਨਾ ਨਾਨੇ ਨਾਨੀ ਨੀਨੀ ਮਾਮਾ ਮਾਮੇ ਮਾਮੀ ਮੀਨੀ

ਕਾਕੀ	ਹਾਕੀ	ਚਾਕੀ	ਜਾਗੀ	ਲਾਗੀ	ਰਾਗੀ
ਜਾਲੀ	ਹਾਲੀ	ਪਾਲੀ	ਰਾਜੀ	ਬਾਜੀ	ਸਾਜੀ
ਲੀਆ	ਪੀਆ	ਜੀਆ	ਕੀਆ	ਸੀਆ	ਹੀਆ
ਨੀਰਾ	ਪੀਰਾ	ਹੀਰਾ	ਪੀਪਾ	ਪੀਲਾ	ਪੀਸਾ

ਕਿਸੇ	ਜਿਸੇ	ਇਸੇ	ਗਿਰੇ	ਸਿਰੇ	ਲਿਟੇ
ਕਿਆ	ਲਿਆ	ਪਿਆ	ਪਿਰਾ	ਟਿਕਾ	ਗਿਰਾ

ਚੁਲੀ	ਕੁਲੀ	ਪੁਲੀ	ਉਨ	ਉਸ	ਉਪ
ਸੁਰਾ	ਬੁਰਾ	ਪੁਰਾ	ਉਰੇ	ਸੁਰੇ	ਬੁਰੇ

ਊਚਾ ਚੂਰਾ	ਸੂਚਾ ਸੂਰਾ	ਕੂਚਾ ਪੂਰਾ	ਊਚੇ ਚੂਰੇ	ਸੂਚੇ ਸੂਰੇ	ਕੂਚੇ ਪੂਰੇ
ਗੇਰੂ ਗੋਲੂ	ਫੇਰੂ ਬੋਲੂ	ਡੇਰੂ ਡੋਲੂ	ਸੇਰੂ ਆਗੂ	ਹੇਰੂ ਜਾਗੂ	ਨੇਰੂ ਲਾਗੂ
ਸੀਵੈ ਐਸੇ	ਜੀਵੈ ਵੈਸੇ	ਪੀਵੈ ਪੈਸੇ	ਗਾਵੈ ਜੈਸਾ	ਲਾਵੈ ਕੈਸਾ	ਪਾਵੈ ਪੈਸਾ
ਡੇਰਾ ਸੇਵਾ	ਫੇਰਾ ਮੇਵਾ	ਮੇਰਾ ਲੇਵਾ	ਚੇਲਾ ਡੇਰੇ	ਕੇਲਾ ਚੇਰੇ	ਮੇਲਾ ਮੇਰੇ
ਗੋਡਾ ਗੋਰੇ	ਸੋਡਾ ਬੋਰੇ	ਕੋਡਾ ਪੋਰੇ	ਕੋਰਾ ਹੋਲੀ	ਬੋਰਾ ਬੋਲੀ	ਡੋਰਾ ਪੋਲੀ
ਜਾਗੋ ਪੀਵੋ	ਲਾਗੋ ਸੀਵੋ	ਪਾਗੋ ਜੀਵੋ	ਜਾਲੋ ਜੁੜੋ	ਪਾਵੋ ਮੁੜੋ	ਆਵੋ ਕੁੜੋ
ਕੌਲੀ ਕੌੜੀ	ਬੌਲੀ ਸੌੜੀ	ਹੌਲੀ ਦੌੜੀ	ਮੌਰ ਹੌਕਾ	ਕੌਰ ਚੌਕਾ	ਟੌਰ ਮੌਕਾ
ਕੌਲਾ ਚੌਲਾ	ਕੌਲੀ ਚੌਲੀ	ਕੌਲੇ ਚੌਲੇ	ਔਲੂ ਪੌਲੂ	ਔਲੀ ਪੌਲੀ	ਔਲੇ ਪੌਲੇ